

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3 Eylül 2001 tarih ve 24512 sayılı resmi gazetede yayınlanan “*Türk Gıda Kodeksi- Fermente Sütler Tebliği*”nde; yoğurt yapılacak sütte protein oranının en az yüzde 4, yağsız katı madde oranının en az yüzde 12 olacağı, ayrıca ise protein oranının en az yüzde 2.8, katı madde oranının ise yüzde 6 olacağı belirtilmiştir. 16 Şubat 2009 tarih ve 27143 sayılı resmi gazetede yayımlanan yeni tebliğe göre ise yoğurt yapılacak sütte protein oranı yüzde 3’e, ayrıca yüzde 2’ye indirilmiş ve yoğurtta yüzde 12, ayran da yüzde 6 olan katı madde oranına ilişkin ise hiçbir ölçüt belirlenmemiştir.

Hayvansal proteinlerin insanın beslenmesi ve sağlığı açısından yerinin tartışmasız olduğu bilinmektedir. Hayvansal kaynaklı gıdalarda bulunan amino asitler, çocukların zihinsel gelişiminde olduğu gibi, hücre ve dokuların oluşumunda çok önemli etkiye sahiptir. Milli yiyeceğimiz olarak kabul edilen yoğurt eski devirlerden beri besleyici ve sağlığı koruyucu bir yiyecek olarak tanınmış, Türk insanı yoğurdun çeşitlerini yapmış, hastalarını, sindirim bozukluğu çekenleri onunla beslemiş, bazen sulandırıp ayran haline getirerek ferahlatıcı bir içecek haline sokmuş, bazen torbalarda süzmüş, tuzlamış peynir gibi kahvaltıda kullanmıştır.

2008 yılı dış ticaret verilerine göre 400 kg. yoğurt ithal edilirken, 455 bin kg. yoğurt ihraç edilmiştir. Bu verilerden anlaşıldığı üzere Türkiye yoğurdunu dış memleketlere satabilmektedir. Şimdi yabancı lobilerin baskısı sonucu Türk yoğurdunun tadı değiştirilerek ithalatı daha yüksek seviyelere taşınan ve ucuz yoğurt, besin değeri az yoğurt ithal etmenin yolunun açılması planlanmaktadır. Bu durum tüketicinin hem ekonomik hem de beslenme açısından aldatıldığının bir göstergesidir.

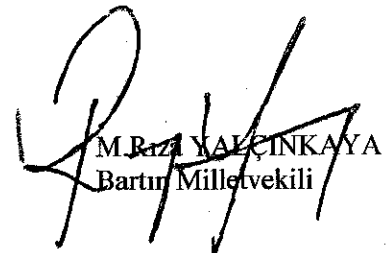
Maalesef Türk tarımına, hayvancılığına, sanayisine göz diken yabancı lobiler şimdide Türk yoğurduna ayranına gözünü dikmiştir. 2001 yılından bu zamana kadar değişen ne olmuştur ki yoğurdumuzun ayranımızın standardı değiştirilmiştir. Yılda 2 milyon ton yoğurt tüketildiği tahmin edilen ülkemizde, bunun 400 bin tonunun sanayi yoğurdu olduğu ve değerinin de 1 milyar TL’nin üzerinde olduğu düşünüldüğünde, Türk piyasasına çok uluslu yabancı şirketlerin hakim olmaya çalışmasını anlamak pek de güç olmamaktadır. Bazı Türk firmalarını kendilerine bağlamış olan yabancı şirketler satın aldıkları markaları ülkemize sokarak Türk tüketicisine sunmaya çalışacaklardır. Bunların amacı Türk tüketicisine tek tip, tek marka yoğurdu ve ayranı alıştırmak, sulu süt kullanarak yoğurdun maliyetini düşürmek ve protein değeri düşük yoğurdu bizim gibi az gelişmiş ülkelerin pazarına sunmaktır.

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı maalesef bu tebliğin yarattığı tehlikeyi görmezden gelmiştir. Türk insanının alışmış olduğu yoğurt kıvamını yaratabilmek için yani sütü koyulaştırmak için içine katılacak olan maddelerin çok iyi denetlenmesi gerekmektedir ki, bu da bu günkü şartlarda oldukça imkansız gibi gözükmektedir. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı piyasa denetimlerini sıklaştırmalı, kontrolleri yapabilecek teknik altyapı donanımını iyileştirmeli, laboratuvar sayılarını ve gıda mühendisi personel sayısını artırmalıdır. Çin de sütü koyulaştırmak için melamin maddesi katıldığı ve böbrek, damar hastalıkları ve kansere neden olan bu madde yüzünden çok sayıda çocuğun hayatını kaybettiği unutulmamalıdır.

Ayrıca bu tebliğin süte olan gereksinimi azaltacağı, yıllık yoğurt üretimindeki süt miktarının neredeyse yarı yarıya düşeceği tahmin edilmektedir. Yem fiyatlarındaki artışın yanında, çiğ süt fiyatlarındaki düşüş nedeniyle 2007 yılında 30 bin, 2008’de ise 155 bin süt ineği kesimhaneye gönderilmiş, 2009 yılında ise bu rakamın çok çok artacağı tahmin edilmektedir.

Yürürlükte olan yeni tebliğe “*Tebliğ Çalışma Komitesi*”nin içerisinde yer alan bazı uzmanlar, sivil toplum kuruluşları ve birçok firma da çeşitli ortamlarda tepkilerini dile getirmişlerdir.

Türk insanının milli yiyeceği olan yoğurdumuzun ve ayranımızın kalitesini bozmaya yönelik ve insan sağlığını tehlikeye atabilecek bu tebliğin, geniş katılımlı bir şekilde yeniden tartışılarak araştırılması ve gerekli düzenlemelerin yapılması amacıyla, Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri gereğince “*Meclis Araştırması*” açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

M. Razi YALÇINKAYA
Bartın Milletvekili

1. Muhammet Rıza YALÇINKAYA - Bartın
2. Şevket KÖSE - Adıyaman
3. Ahmet ERSİN - İzmir
4. Tansel BARIŞ - Kırklareli
5. Fevzi TOPUZ - Muğla
6. Fehmi Murat SÖNMEZ - Eskişehir
7. Ali Rıza ÖZTÜRK - Mersin
8. Malik Ecder ÖZDEMİR - Sivas
9. Mevlüt COŞKUNER - Isparta
10. Hikmet ERENKAYA - Kocaeli
11. Ramazan Kerim ÖZKAN - Burdur
12. Yaşar TÜZÜN - Bilecik
13. Rahmi GÜNER - Ordu
14. Eşref KARAIBRAHİM - Giresun
15. Vahap SEÇER - Mersin
16. Tekin BİNGÖL - Ankara
17. Ahmet KÜÇÜK - Çanakkale
18. Yaşar AĞYÜZ - Gaziantep
19. Derviş GÜNDAY - Çorum
20. İlhan KESİCİ - İstanbul
21. Engin ALTAY - Sinop
22. Atilla KART - Konya
23. Sacid YILDIZ - İstanbul
24. Ali Rıza ERTEMÜR - Denizli
25. Mehmet Ali ÖZPOLAT - İstanbul
26. Ensar ÖĞÜT - Ardahan
27. Hulusi GÜVEL - Adana